

ØkoNyt uge 49

Velas rådgiver om biogas

For mange landmænd kan biogasanlæg være en god investering, og det forventes, at der hen over de næste år vil skulle etableres adskillige nye biogasanlæg i Danmark. Rigtig mange af anlæggene vil involvere landbruget – enten som leverandører eller ejere.

Konkret er brancheforventningen, at der de næste 5 år skal bygges mellem 30 og 40 nye biogasanlæg – primært i Jylland og på Fyn.

Den samlede proces omkring opførelse, investering og driften af et anlæg kan være en uoverskuelig størrelse, fordi det er et komplekst område. Velas har kompetencerne til at kunne levere rådgivning hele vejen rundt om et biogasanlæg, og Velas kan rådgive om blandt andet projektering, selskabsdannelse, finansiering, leverandøraftaler, kontrakter og juridiske spørgsmål, så landmanden altid er klædt på til at træffe de rigtige beslutninger i forbindelse med et biogasprojekt.

Mange af de nye anlæg vil blive iværksat af landmænd, men nogle ender med at overlade opgaven til etablerede firmaer, fordi landmændene ikke kan overskue opgaven. Det er Velas' opgave og mål at sørge for, at de kan.

Få bestilt dit såsæd nu

Status fra OrganicXseeds d. 6/12-2023 fra danske forhandlere.

Forhandler	Vårbyg	Havre	Vårhvede	Ært	Hestebønne	Lupin
Danish Agro	Stairway	Dominik, Symphony		Greenway, Ingrid,	Daisy, Lynx	Bolero,
DLG	Wish, Halfdan		Kapitol	Bagoo	Birgit	Bazalt, Agat
Hornslyd/N&S	Stairway, Focus, Evergreen	Caddy, Dominik, Nemesis	Dacke, KWS Sharki, Sonett,	Ingrid, Javlo	Apollo	Boregine, Carabor
Vestjyllands Andel	Evergreen, Feedway,	Delfin, Dominik, Symphony		Greenway, Ingrid	Fuego, Lynx	Bolero, Primadonna
Brdr. Ewers	Focus		Thorus		Daisy	
EKOPLAN			Tybalt			
DSV Frø						Carabor
DLF Seeds						Iris
Quinoa Quality				Ingrid	Apollo	

Grovvarerne melder generelt om lave beholdninger af såsæd. Især af havre, hvor man nogle steder bliver skrevet på venteliste. Dette skyldes kvalitet og mængde, grundet den dårlige vækstsæson. Situationen er den samme for den konventionelle havresåsæd, og gældende i hele Europa. Det er en højst usædvanlig situation, og det er desværre et realistisk scenarie vi løber helt tør for såsæd på f.eks. havre. Med det menes, at der heller ikke kan købes konventionelt såsæd eller såsæd fra udenlandske forhandlere.

Hvis du ikke har fået lagt din markplan til 2024, bør du tage fat i din rådgiver, så i sammen kan få lagt en plan for sædskifte, udsædsmængde og sorter.

Hvis du vil have indflydelse på hvilke sorter og arter, du dyrker i 2024, er det altså nu du skal have bestilt såsæden, for der kan opstå en situation, hvor der ikke længere er ”frit valg” mellem sorterne eller hvor visse arter er helt udsolgt.

Husk at nye arealer skal være tilmeldt senest 31. december 2023 for at du kan få økologitilskud til dem

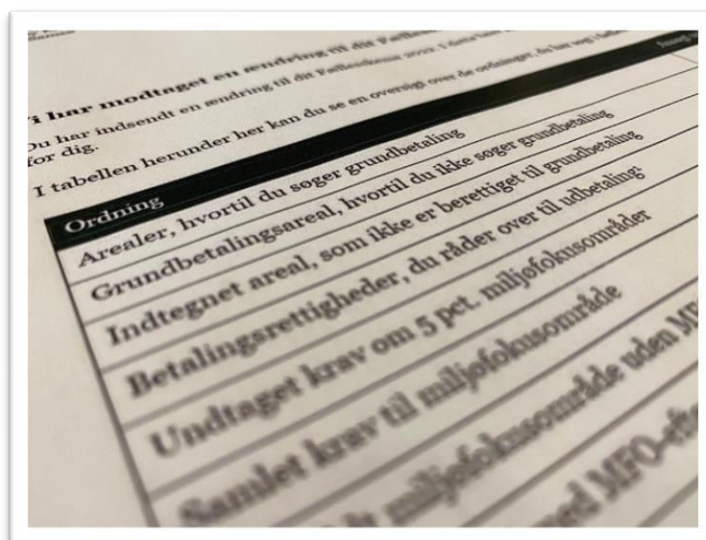
Husk at nye arealer skal være tilmeldt senest d. 31. december 2023 for at du, i 2024, kan søge økologitilskud til dem. Det er derfor vigtigt at du kontakter din økologirådgiver hurtigst muligt såfremt du har arealer, der skal tilmeldes inden nytår. Alle arealer, der tilmeldes økologi inden nytår er berettigede til omlægningstillæg, men det er vigtigt at sikre at arealerne forbliver økologiske i fem år, da du ellers kommer til at skulle tilbagebetale omlægningstillægget.

Satserne for etårige tilsagn om økologisk arealstøtte er hævet.

De nye satser er:

- Omlægningstillæg: 1.600 kr./ha/år
- Basistillæg: 1.200 kr./ha/år
- Reduceret N-tillæg: 650 kr./ha/år
- Frugt- og bærtillæg: 4.000 kr./ha/år

Som noget nyt i 2024 gives der et øget tilskud til arealer med ”bestøverbrak” søgt under ordningen ”biodiversitet og bæredygtighed”. Hvor der, normalt, foruden grundbetaling, kan udbetales 2.740 kr./ha/år under ordningen ved arealer (småbiotoper, brak m.v.), gives der ved bestøverbrak et tillæg på 1.500 kr./ha/år, således at den samlede støtte bliver 4.240 kr./ha/år foruden grundbetaling. Ordningen kan søges til arealer, der udlægges udover de obligatoriske 4 % uproduktive arealer og er betinget af, at arealet var et omdriftsareal i 2023.

Det er også i 2024 muligt at søge tillæg for ”klima- og miljøvenligt græs” på 1.500 kr./ha/år for græsmarker ældre end 2 år, hvor der i hele kalenderåret 2024 ikke jordbearbejdes. Arealerne må afpudses, bruges til slæt eller afgræsses.

Husk at du som økolog også kan søge tilskud under ordningen ”miljø- og klimateknologi 2023”

Økologer er berettiget til at søge tilskud under ordningen ”miljø- og klimateknologi 2023” på lige fod med deres konventionelle kollegaer. Der kan søges inden for alle indsatsområder med undtagelse af 6, 7 og 8, da disse knytter sig til reduktion af pesticidforbrug.

Der gives 40 % (af standardomkostningen) i tilskud og der skal som minimum søges for 100.000 kr. (300.000 kr. i indsatsområderne 2, 3, 4, 9 og 10).

Som økolog kan du søge tilskud inden for indsatsområderne:

1. Reducere ammoniakudledning fra gylletanke
2. Reducere ammoniakudledning fra svinestalde
3. Reducere ammoniakudledning fra kvægstalde
4. Reducere ammoniakudledning fra fjerkræstalde
5. Reducere energiforbruget i fjerkræstalde
9. Reducere energiforbruget i gartnerier
10. Reducere næringsstofforbruget i gartnerier

Frist for indsendelse af ansøgningen er d. 31. januar 2024. Ønsker du sparring eller hjælp til om du kan søge tilskuddet, kan du kontakte Rasmus Vad Avlund, rva@velas.dk eller 25185698.

Se mere om ordningen i vejledningen samt i teknologilisten.

Ny ”normal” for økonomi i økologisk planteavl

Priserne i år er fornuftige, men omkostninger som løn, såsæd, renter, vedligehold, energi m.m. er steget mere det seneste års tid end de foregående år, hvilket udhuler værdien af landbrugsproduktionen. Samtidig er prisen faldet på vinterraps og det er sværere, at få en kontrakt på frøgræs. Dertil foregår en løbende tilpasning af den animalske produktion.

Samtidig har der været et mindre fald i forbruget af økologiske varer, hvilket dog nu er vendt igen ifølge COOP. Det betyder alt sammen en vis usikkerhed omkring priser og afsætning og der med produktionsøkonomi.

Det peger på en ny normal for økologisk planteavl, uanset om man er planteavler eller husdyrproducent. Efter en tid med ”høje” priser på foderkorn, så skal man i højere grad til at fokusere på konsum afgrøder og andre afgrøder der kan opnå en merværdi. Det er velkendt i økologien at fokus skifter imellem konsumafgrøder og foderkorn.

Så det der her kaldes ny normal, er i virkeligheden en gammel normal, som ikke har fyldt ret meget siden 2015 / 2016, fordi der har været efterspørgsel på alle typer afgrøder. Nu går trenden den anden vej igen, mens markedet finder en balance.

Hvis vi får en vækstsæson uden ”naturkatastrofer” målt på en dansk standard, kan der godt blive en mindre overproduktion af foderkorn, der så skal eksporteres og presser prisen ned ad, men der er langt til høst endnu.

Alt andet lige skal man fokusere på, at få styr på følgende forhold for at fastholde en rentabel planteproduktion;

- Fokuser på konsumkornsafgrøder
- Sælg gerne halve eller hele partier, hvis prisen er tilfredsstillende
- Pas marken bedst muligt, så udbyttepotentialet er intakt
- Spar så vidt muligt på omkostningerne hvor det giver mening
- Du må ikke spare på udsædsmængden
- Tænk i videst mulige omfang grøngødning og efterafgrøder ind i sædskiftet
- Tag de urentable hjørner og marker ud af primærproduktion og dyrk kløvergræs (også selv om du ikke lige har en køber)

Ovenstående punkter m.fl. skal tænkes ind i den enkelte bedrift, så hvis du er i tvivl om hvad der er det rigtige for dig, så udfordrer din økologirådgiver, erfagruppe eller hvem du nu bruger til sparring. Når økonomien alt andet lige er lidt mere stram end i 2022, så er det vigtigt at have en plan for hvordan man fastholder rentabiliteten i produktionen.

